

Üstün Yetenekli Öğrencilerin Öğrenme Stilleri ve Ebeveynlerin Bu Öğrenme Stilleri ile Bazı Değişkenlere Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi¹

Investigation of Gifted Students' Learning Styles and Parents' Views on These Learning Styles and Some Variables

Gökay ATILGAN²

Yusuf Oktay ATILGAN³

Muhammed GÖKÇE⁴

Öz

Akranlarına göre sahip oldukları bireysel farklılıkları ve üstün özelliklerinden dolayı özel eğitime gereksinim duyan üstün yetenekli öğrencilerin öğretim süreci planlanırken, üstün yetenekli öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri, ilgileri ve öğrenme stilleri dikkate alınarak öğretim programlarının içerik, süreç, öğrenme-öğretme ortamı ve ürün öğelerinde değişikliklerin yapılması öngörülmektedir. Bu araştırmanın amacı da üstün yetenekli öğrencilerin ve ebeveynlerinin öğrenme stillerine yönelik görüşlerinin incelenmesidir. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımlarından olgubilimsel (fenomenolojik) desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim öğretim yılında Osmaniye İlinde bulunan Şehit Veli Demiryürek Bilim ve Sanat Merkezi'nden amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme ile seçilen 4 öğrenci ve 4 veli oluşturmaktadır. Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış ebeveyn ve öğrenci görüşme formları ile toplanmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre hem üstün yetenekli öğrencilerin hem de ebeveynlerin öğrenme stiline yönelik bilgisinin olduğu görülmüştür. Üstün yetenekli öğrencilerin görüşleri doğrultusunda ulaşılan sonuçlarda, öğrenme stillerinin dikkate alınması sonucu dikkat ve motivasyonlarının arttığı; sosyal iletişim ve etkileşim becerilerinde kendilerini daha rahat hissettikleri ve öğrenme stillerine dayalı olarak işlenen derslerde konuları öğrenirken olumlu ve istekli bir yaklaşım içerisinde buldukları tespit edilmiştir. Ebeveynlerin görüşleri doğrultusunda ulaşılan sonuçlarda ise çocuklarının öğrenme stillerini işitsel, yaparak-yaşayarak ve görsel-işitsel öğrenen olarak tanımladıkları; çocuklarının öğretim sürecini planlarken öğretim stillerini dikkate aldıkları ve öğrenme stilini bilmenin çocuklarının başarısını olumlu yönde etkileyeceği belirtilmiştir. Araştırma sonuçlarının ve hem üstün yetenekli öğrencilerin hem de ebeveynlerin belirttiği hususların dikkate alınması durumunda öğretim sürecinin planlanması ile öğrencilerin mevcut akademik başarılarının daha fazla geliştirilebileceği öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Üstün yetenekli öğrenciler, öğrenme stilleri, öğretim sürecinin planlanması.

Abstract

While planning the teaching process of gifted students who need special education due to their individual differences and superior characteristics according to their peers, changes in the content, process, learning-teaching environment and product elements of the curriculum are planned, taking into account the readiness levels, interests and learning styles of gifted students. The aim of this research is to investigate of gifted students and their parents on learning styles. A phenomenological pattern, one of the qualitative research approaches, was used in the study. The study group of the research consists of 4 students and 4

¹ Bu araştırma, 4. Çukurova Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur (21-23 Şubat 2019, Adana).

² Okul Psikolojik Danışmanı, MEB-Osmaniye Özel Eğitim Meslek Okulu, gokay.atilgan@gmail.com, orcid.org/0000-0002-8916-7792

³ Okul Psikolojik Danışmanı, MEB-Kastamonu Rehberlik ve Araştırma Merkezi, yusufoktayatilgan@gmail.com, orcid.org/0000-0003-1752-9675

⁴ Okul Psikolojik Danışmanı, MEB-Osmaniye Şehit Veli Demiryürek Bilim ve Sanat Merkezi, mgokce78@gmail.com, orcid.org/0000-0002-3332-0735

parents selekte by kriterin sampling from the purposeful sampling methods from Şehit Veli Demiryürek Science and Art Center in Osmaniye Province in 2018-2019 academic year. The data were collected through semi-structured parent and student interview forms developed by the researchers. The data obtained were analyzed by descriptive analysis method. According to the results of the research, it was seen that both gifted students and parents had knowledge about learning style. In the results reached in line with the opinions of gifted students, their attention and motivation increased as a result of considering the learning styles; it was determined that they felt more comfortable in their social communication and interaction skills and that they had a positive and enthusiastic approach while learning the subjects in the lessons taught based on their learning styles. Also, in the results reached in line with the opinions of the parents, they defined their children's learning styles as auditory, by doing-living and as audio-visual learner; it is stated that they take into consideration the teaching styles while planning their children's teaching process and knowing the learning style will positively affect the success of their children. It is predicted that the current academic success of the students can be improved by planning the teaching process if the results of the research and the points specified by both gifted students and parents are taken into consideration.

Keywords: Gifted students, learning styles, planning of the teaching process.

GİRİŞ

Bilgi ve teknoloji alanında yaşanan hızlı değişim ve gelişimlere ek olarak yaşanan salgın hastalık süreci de eğitim-öğretim faaliyetlerinin yürütüldüğü okullarda, eğitim felsefesi, eğitimin amacı, öğretim programlarının içeriği, öğretmenin yetkinliği, öğrencilerin öğrenme stilleri, etkili eğitim sunma, üretkenlik vb. eğitim ile ilgili olgular ve kaynaklar açısından bazı zorlukları beraberinde getirdiği belirtilebilir. Güven (2004), son zamanlarda her alanda yaşanan hızlı değişim ve gelişimlerin sonucu olarak özellikle eğitim ve psikolojinin odak noktası olan öğrenme ve öğretme sürecinde bireyin özellikleri ve farklılıklarının dikkate alınması gerekliliğini ifade etmektedir. Eğitim programları hemen hemen tüm kademede çağın, toplumun, konu alanının ve bireyin gereksinimleri doğrultusunda çeşitli kuramlara (yapılandırmacı kuram, çoklu zekâ kuramı vb.) dayalı olarak geliştirilmektedir (Arseven ve Yeşiltaş, 2016).

Bundan dolayı öğrenme, bireyin yaşantısındaki gelişim süreci olup öğrenmiş olduğu bilgi, davranış ve beceriler ile değişimin bir parçası olarak içinde yaşadığı topluma ve yeniliklere uyum sağlaması açısından önem arz etmektedir. Nitelikli ve kaliteli bir öğrenme sürecinde aktif rol alan öğrenciler, öğretmenler ve ebeveynler, öğrenme sürecini gerçekleştirmeye yönelik birtakım çabalar sergilemektedir. Ancak bireysel farklılıklar başta olmak üzere öğrenme-öğretim sürecinde birçok faktör ön plana çıkmaktadır. Öğrenmenin bireysel bir etkinlik olmasından dolayı geliştirilen bu eğitim programlarının öğrenme-öğretim sürecinde bireysel farklılıklar ve öğrenenin özellikleri (öğrenme stili, öğrenme stratejisi, hazırbulunuşluk düzeyi, gelişimsel özellikleri ve sosyo-kültürel özellikleri) dikkate alınmaktadır (Wolfolk, 1993; Akt. Veznedaroğlu ve Özgür, 2005). Bundan dolayı öğrenende kalıcı izli öğrenmelerin gerçekleşmesi için eğitimciler ve ilgili diğer kişiler, bireyin özelliklerinin farkında olarak öğretme-öğrenme sürecini planlamamakta, düzenlemekte ve ölçme-değerlendirme çalışmalarını bu doğrultuda gerçekleştirmektedir (Kontaş, 2010). Öğrenme-öğretim sürecinde bireysel farklılıklar açısından öğrenme stilleri, yeni ve zor bilgiye uyum sağlama, işleme, içselleştirme ve hatırlamaya yönelik öğrencinin performansını en üst düzeyde sergileyebileceği özellikler arasında gösterilebilir.

Öğrenme üzerine yapılan tanımlar ve açıklamalar incelendiğinde bireysel özellikler ve farklılıklara yönelik atıfların olması bireyin öğrenme özelliklerini kapsayan öğrenme stillerini işaret etmektedir. Öğrenme stillerine yönelik alanyazında geçen tanımların ortak noktaları olarak Ekici (2003) tarafından bireyin sahip olduğu bilişsel, duyuşsal ve davranışsal özelliklere vurgu yapılarak bireyin öğrenme sürecini nasıl algıladığı, çevresi ile nasıl etkileşimde bulunduğu ve ne tür tepkiler gösterdiğine dikkat çekilmiştir.

Kürüm (2008) öğrenme stiline yönelik yapılan tanımlar içerisinde farklılıklar olsa da bazı temel özelliklerin söz konusu olduğunu belirtmektedir. Bunlar;

- ✓ Bireyin genellikle doğuştan getirdiği özellikler olması,

- ✓ Değişmeyen veya çok az değişebilen özellikler olması,
- ✓ Bilişsel, duyuşsal, fizyolojik ve çevresel boyutları içermesi,
- ✓ Bireyin tanınmasına imkân veren davranışları içermesi ve
- ✓ Yaş, cinsiyet ve kültüre göre farklılıklar gösterebileceğidir.

Öğrenme stillerine yönelik oluşan farkındalık sonucunda standart bir eğitim programı anlayışı zayıflamıştır. Parmak izi gibi bireye özgü olan öğrenme stili, öğrenme sürecini bireysel özellikler ve farklılıkları dikkate alıp zenginleştirerek eğitim programının düzenlenmesini öngörmektedir (Usta, 2008).

Akranlarından farklı gelişim özelliklerine sahip olan üstün yetenekli öğrenciler, eğitim sistemi içerisinde yer alan standart programlar tarafından karşılanamayacak farklı akademik ve bilişsel ihtiyaçlara da sahiptirler. Bundan dolayı üstün yetenekli öğrencilerin ilgi alanlarına, gereksinimlerine, öğrenme stiline ve öğrenme hızına uygun alternatif eğitim modellerinin kullanılması gerekliliği öngörülmektedir (Çakır, 2015). Alevli'ye (2019) göre de akranlarına göre sahip oldukları bireysel farklılıkları ve üstün özelliklerinden dolayı özel eğitime gereksinim duyan üstün yetenekli öğrencilerin öğretim süreci planlanırken hazırbulunuşluk düzeyleri, ilgileri ve öğrenme stilleri dikkate alınmalı ve öğretim programlarının içerik, süreç, öğrenme-öğretme ortamı ve ürün öğelerinde değişiklikler yapılmalıdır.

Yurtiçi alanyazında öğrencilerin, öğretmenlerin veya öğretmen adaylarının öğrenme stillerinin belirlenmesi ve çeşitli değişkenler açısından incelenmesine yönelik birçok çalışma mevcutken üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerini belirlemeye yönelik yapılan çok az sayıda çalışma (Altun ve Yazıcı, 2010; Bildiren, 2013; Kahyaoğlu ve Pesen, 2013; Tüysüz, 2013; Sürücü, Konaş ve Bacanlı, 2015; Topçu, 2015; Arseven, 2016; Dilekli ve Tezci, 2019; Ayvaci ve Bebek, 2019) olduğu görülmektedir.

Üstün yetenekli öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve sosyal anlamda farklı gelişimleri ve ihtiyaçları söz konusudur. Öğrenme stili, bireyin öğrenme sürecinde kullandığı öğrenme yolları olarak belirtilebilir. Bundan dolayı öğrenme stillerinin dikkate alınması, öğrencilerin öğrenme sürecinde kullandığı öğrenme yollarının bilinmesi ve öğretme-öğrenme sürecinde ebeveynlerin çocuklarının öğrenme stillerinin farkında olması, uygun eğitim-öğretim ortamı ve şartlarının sağlanması açısından önem arz etmektedir. Bu araştırma üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stili ile ilgili hem alanyazında sınırlı sayıda çalışma olması hem de üstün yetenekli öğrencilerinin öğrenme stilleri konusunda ebeveynlere yönelik bir çalışma olmamasından dolayı ebeveynler için rehber olabilecek niteliktedir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada “üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerine ve ebeveynlerin bu öğrenme stillerine yönelik görüşlerinin incelenmesi” amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır;

1. Üstün yetenekli öğrencilerin ve ebeveynlerinin öğrenme stilleri hakkında bilgilerine ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Ebeveynler, çocuklarının öğrenme stilini nasıl tanımlamaktadır?
3. Ebeveynlerin, çocuklarının öğretim sürecini planlarken öğrenme stilini dikkate almalarına yönelik görüşleri nelerdir?
4. Ebeveynler, öğrenme stilinin bilinmesi ile başarı arasındaki ilişkiyi nasıl tanımlamaktadır?
5. Üstün yetenekli öğrencilerin, öğrenme stillerinin dikkate alınması ile dikkat ve motivasyonlarının artmasına yönelik görüşleri nelerdir?

6. Üstün yetenekli öğrencilerin, öğrenme stillerinin dikkate alınması ile sosyal iletişim ve etkileşim becerilerine yönelik görüşleri nelerdir?

7. Üstün yetenekli öğrencilerin, öğrenme stillerine dayalı olarak işlenen derslere ilişkin görüşleri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın modeline, çalışma grubuna, veri toplama araçlarına, verilerin toplanması ve analizine yönelik açıklamalara yer verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerine ve ebeveynlerin bu öğrenme stillerine yönelik görüşlerinin incelenmesi amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik (olgubilimsel) desende gerçekleştirilmiştir. Fenomenolojik (olgubilimsel) desen, bireylerin çevresinde gerçekleşen olaylara veya olgulara nasıl tepki verdiklerini derinlemesine inceleyerek anlamak ve yorumlamak için kullanılan veri analizi (Balci, 2010); araştırmacının odaklandığı olay veya olgunun ayrıntılı ve derinlemesine inceleyerek değerlendirilmesidir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu araştırma da odaklanılan durum üstün yetenekli öğrencileri öğrenme stillerine ve ebeveynlerinin bu öğrenme stillerine yönelik görüşleridir.

Çalışma Grubu

Araştırmada, amaçlı örneklem tiplerinden benzeşik (homojen) kullanılmıştır. Amaçlı örneklem, araştırmacının kendi hedefi doğrultusunda zengin bir içeriğe sahip olduğu düşünülen durumların, olguların ve olayların derinlemesine keşfedilmesinde ve açıklanmasında kullanılan örneklem tipidir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Evrenden araştırmanın amacı ve alt problemleri ile ilgili benzer bir alt grubun veya durumun seçilmesi ve çalışmanın bu doğrultuda yürütülmesine olanak sağlayan amaçlı örneklem tipi benzeşik (homojen) örneklem olarak ifade edilmektedir (Büyüköztürk vd., 2017). Araştırmanın çalışma grubunu Osmaniye Şehit Veli Demiryürek Bilim ve Sanat Merkezi'nde öğrenim gören 4 üstün yetenekli öğrenci ile 4 ebeveyn olmak üzere toplam 8 katılımcı oluşturmaktadır. Çalışma grubunda yer alan katılımcılara ilişkin demografik bilgiler Tablo 1 ve 2'de verilmiştir.

Aşağıdaki Tablo 1 incelendiğinde ebeveynlerin 3'ünün erkek, 1'inin kadın; 4'ünde lisans mezunu olduğu ve 2'sinin öğretmen, 1'inin polis memuru ve 1'inin ev hanımı olduğu görülmektedir.

Tablo 1. Ebeveynlere İlişkin Demografik Bilgiler

Demografik Özellikler	Kategoriler	f
Cinsiyet	Kadın	1
	Erkek	3
Öğrenim Durumu	Ön Lisans	0
	Lisans	4
	Yüksek Lisans	0
Meslek	Öğretmen	2
	Polis Memuru	1
	Ev Hanımı	1
Toplam		4

Bilim ve Sanat Merkezleri, örgün eğitime devam eden ancak uzmanlar tarafından genel yetenek (zihinsel), görsel sanatlar veya müzik alanında yetenekli olduğuna dair zekâ ölçekleri ve bireysel değerlendirmeler sonucu tanımlanan öğrencilerin yetenek alanları doğrultusunda okul saatleri dışında destekleyici alternatif bir eğitim kurumudur (Millî Eğitim Bakanlığı, 2019). Bu bağlamda ve araştırmanın amacı doğrultusunda aşağıdaki Tablo 2 incelendiğinde ise öğrencilerin cinsiyet

değişkenine göre 2'sinin kadın, 2'sinin erkek; öğrenim kademesine göre 2'sinin ortaokul, 1'inin ilkököl ve 1'ininde lise; zekâ türüne göre 2'sinin genel yetenek 1'inin görsel yetenek ve 1'inin de genel ve işitsel yetenek alanında olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Öğrencilere İlişkin Demografik Bilgiler

Demografik Özellikler	Kategoriler	f
Cinsiyet	Kadın	2
	Erkek	2
Öğrenim Kademesi	İlkokul	1
	Ortaokul	2
	Lise	1
Zekâ Türü	Genel Yetenek	2
	Görsel Yetenek	1
	Genel ve İşitsel Yetenek	1
Toplam		4

Veri Toplama Araçları

Olgubilimsel (fenomenolojik) desende yürütülecek bu araştırmada üstün yetenekli öğrenci ve ebeveynlerinden verilerin toplanması için görüşme yöntemi kullanılmıştır. Görüşmeler, araştırmacılar tarafından hazırlanmış yarı yapılandırılmış sorular aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme, önceden hazırlanan ve belirlenen soruları içeren, alt (sonda) sorular aracılığı ile yanıtların detaylandırılmasını sağlayan esnek yapıda bir görüşme tekniğidir (Türnüklü, 2000). Yarı yapılandırılmış görüşme formlarının yapı, kapsam ve dil geçerliği için eğitim programları ve öğretim alanından 2 uzmanın görüşleri alınmış ve değerlendirilmiştir. Uzman görüşleri neticesinde belirlenen sorular kapsamında hazırlanan form ile 2 öğrenci ve ebeveyn olmak üzere toplam 4 kişide ön uygulaması yapılmıştır. Ön uygulaması sonucunda gerekli düzenlemeler ve değişiklikler yapılarak formlara son şekli verilmiştir. Araştırmada kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formları iki kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısımda katılımcıların demografik bilgilerini belirlemeye yönelik 3 soru, ikinci kısımda ise "üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerine" yönelik öğrenci ve ebeveynlerinin görüşlerinin incelenmesi için 4 soru olmak üzere toplam 7 soru yer almaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma verilerin toplanması için ilgili kurumlardan öncelikle izin alınmıştır. Görüşme yapılacak üstün yetenekli öğrenciler ve ebeveynler gönüllülük ilkesi esas alınarak belirlenmiş olup araştırmaya dâhil olan katılımcılara görüşme yeri, saati ve araştırma ile ilgili gerekli bilgilendirmelerin yapıldığı ön görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ön görüşmeler neticesinde görüşmelere yönelik planlama yapılmış ve katılımcılara yapılan plan ile ilgili bilgi verilerek planlanan tarih, saat ve yerlerde görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Yapılan görüşmeler ortalama 40-50 dk. sürmüştür. Görüşmelerde ses kayıt cihazının kullanımına yönelik bilgilendirme ve izinler alınmıştır.

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz tekniğinden yararlanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2011) betimsel analiz sürecini "elde edilen verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi, yorumlanmasını ve bu doğrultuda düzenlenip yorumlanan verilerin doğrudan alıntılara da yer verilerek okuyucuya özetlenmiş ve anlaşılır bir şekilde sunulması" olarak belirtmektedir. Görüşme formları ve ses kayıtlarından elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılarak analize uygun veri metinleri haline getirilmiştir. Veri metinleri dikkatlice incelenerek Yıldırım ve Şimşek'in (2011) betimsel analizde öngördüğü süreç

gözetilmiş ve 4 aşamada ele alınmıştır. Öncelikle araştırmanın alt problemleri doğrultusunda veri analizi için bir çerçeve oluşturulmuş, oluşturulan bu çerçeveye dayalı olarak veriler düzenlenmiş, düzenlenen veriler tanımlanmış ve son olarak tanımlanan bulgular ilişkilendirilerek anlamlı bir şekilde yorumlanmıştır. Elde edilen bulguların daha açıklayıcı olması amacıyla doğrudan alıntılara yer verilmiş ve katılımcıların gizliliğini sağlamak için de E1, E2, E3...; Ö1, Ö2, Ö3... şeklinde kısaltmalar yapılmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırmanın inandırıcılığı için öğrenciler ve ebeveynlerden elde edilen görüşler arasından doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Tutarlılık için yarı yapılandırılmış görüşme formunun geliştirilme sürecinde uzman görüşlerine başvurulmuştur. Araştırmanın güvenirliliği için görüşmeler sonrasında elde edilen veriler araştırmacılar tarafından ayrı ayrı incelenmiş olup araştırmacılar tarafından oluşturulan temalar ve alt temalar doğrultusunda görüş birliği ve görüş ayrılığı olan konular tartışılmıştır. Kodlayıcılar arasındaki benzerlik oranı verilerin güvenirliliğinin göstergesidir (Balcı, 2010).

Araştırmanın güvenirlilik hesaplaması için Miles ve Huberman'ın (1994) önerdiği güvenirlilik formülü kullanılmıştır:

$$\text{Güvenirlilik} = \frac{\text{Görüş birliği}}{(\text{Görüş birliği} + \text{Görüş ayrılığı})} \times 100$$

$$\text{Güvenirlilik} = \frac{20}{(20 + 5)} \times 100$$

Güvenirlilik= %80 olarak hesaplanmıştır. Güvenirlilik hesaplarının %70 ve üzerinde olması araştırmanın güvenilir olduğunun göstergesi olarak belirtilmektedir (Miles ve Huberman, 1994). Bundan dolayı da araştırma güvenilir olarak kabul edilmiştir.

Ek olarak araştırma süreci boyunca araştırmacılar tarafsız kalmaya gayret göstermiş olup hem aktarılabirliği sağlamak ve benzer araştırmaların yapılmasının önünün açılmasını sağlamak için araştırma sürecinin her adımı yöntem kısmında verilmiş hem de teyit edilebilirlik için veri toplama süreci ayrıntılı bir şekilde sunulmuştur.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın alt problemleri doğrultusunda oluşturulan tema ve alt temalara ilişkin tablolara da yer verilerek araştırmanın bulguları okuyuculara sunulmuştur.

Üstün Yetenekli Öğrencilerin ve Ebeveynlerinin Öğrenme Stilleri Hakkında Bilgilerine İlişkin Görüşleri

Üstün yetenekli öğrencilerin ve ebeveynlerinin öğrenme stillerine hakkında bilgilerine ilişkin görüşleri Tablo 3'te belirtilmiştir.

Tablo 3. Üstün Yetenekli Öğrencilerin ve Ebeveynlerinin Öğrenme Stilleri Hakkında Bilgilerine İlişkin Görüşleri

Tema	Alt Temalar	f
Üstün yetenekli öğrenciler	Öğrenme stiline yönelik bilgisi var	4
	Öğrenme stiline yönelik bilgisi yok	0
Ebeveynler	Öğrenme stiline yönelik bilgisi var	4
	Öğrenme stiline yönelik bilgisi yok	0

Tablo 3'te görüldüğü gibi hem üstün yetenekli öğrencileri hem de ebeveynlerin tamamının öğrenme stillerine yönelik bilgisinin olduğu görülmektedir.

Ebeveynlerin, Çocuklarının Öğrenme Stiline Tanımlamasına İlişkin Görüşleri

Ebeveynlerin çocuklarının öğrenme stillerini tanımlamasına ilişkin görüşleri Tablo 4'te verilmiştir. Tablo 4 incelendiğinde ebeveynlerin 2'si çocuklarını işitsel öğrenen, 1'i yaparak-yaşayarak öğrenen, 1'i de görsel ve işitsel öğrenen olarak tanımlamaktadır.

Tablo 4. Ebeveynlerin, Çocuklarının Öğrenme Stilini Tanımlamasına İlişkin Görüşleri

Tema	Alt Temalar	f
Çocuklarının Öğrenme Stili	İşitsel Öğrenen	2
	Yaparak-Yaşayarak Öğrenen	1
	Görsel ve İşitsel Öğrenen	1

Bu duruma ilişkin ebeveynlerin görüşlerinden bazıları;

E1: *“Çocuğum iletişim kurmayı, sohbet etmeyi çok seviyor. Odasında tek başına kendisi olmasına rağmen yüksek sesle müzik dinleyebiliyor. Bunları referans alacak olursam çocuğum işitsel öğrenme yöntemini kullandığını belirtebilirim.”*

E3: *“Etkili dinleme ve gözlem becerisine sahiptir. Dinler, gözlemler ve yapmak istediği veya öğrenmek istediğini kendisi yaparak-yaşayarak deneyimler. Kendi kendine evdeki cihazları da çeşitli tamir aletleri ile açar, söker ve yeniden takar. Bazen de farklı araçların parçalarını birleştirerek bambaşka bir ürün ortaya koyar. Bunlar tek seferde olan şeyler değil elbet, deneme yanılma yolu ile yani yaparak-yaşayarak öğrenmesinin sonucu olduğunu düşünüyorum.”*

E4: *“Baskın olarak görsel öğrenme stiline sahip diyebilirim. Ancak işitsel öğrenme stilini de kullanabiliyor. Bir yere ilk sefer gittiğimizde girdiğimiz sokak, cadde veya yol üzerindeki herhangi bir şeyi hafızasına kazır ve yeri geldiğinde de takır takır sıralar.”*

Ebeveynlerin, Çocuklarının Öğretim Sürecini Planlarken Öğretim Stilini Dikkate Almalarına Yönelik Görüşleri

Ebeveynlerin, çocuklarının öğretim sürecini planlarken öğretim stilini dikkate almalarına yönelik görüşleri aşağıda Tablo 5’te belirtilmiştir.

Tablo 5. Ebeveynlerin, Çocuklarının Öğretim Sürecini Planlarken Öğretim Stilini Dikkate Almalarına Yönelik Görüşleri

Tema	Alt Temalar	f
Öğretim süreci planlanırken öğretim stilinin dikkate alınması	Zaman zaman dikkate alma	2
	Dikkate alma	1
	Dikkate almama	1

Tablo 5 incelendiğinde ebeveynlerden 2’sinin çocuklarının öğretim sürecini planlarken zaman zaman öğrenme stillerini dikkate aldıkları görülürken 1’sinin öğretim stilini dikkate aldığı, 1’sinin de öğrenme stilini dikkate almadığı görülmektedir. Ebeveyn görüşlerinden bazıları aşağıda sunulmuştur:

E2: *“Öğretim sürecini planlarken çocuğumun öğrenme stilini tam olarak değil de zaman zaman dikkate alıyorum. Dersin ya da konunun içeriğine göre süreç değişkenlik gösterebiliyor.”*

E3: *“Çocuğumun öğretim sürecini gerçekten çok önemsiyorum. Kesinlikle sonuç odaklı değilim. Çocuğumun öğretim sürecinin verimli ve etkili olması için onun özelliklerini, gereksinimlerini ve öğrenme stillerini dikkate alarak gelecek planlaması yapıyoruz.”*

E4: *“Çocuğumun öğretim sürecini planlarken daha önceleri başarı odaklı bir yaklaşım sergilemekteydim. Bunun yanlış olduğunu fark ettiğimde süreç odaklı bir yaklaşım izlemeye başladım. Ancak öğrenme stiline yönelik herhangi bir şey düşünmediğimi açıkça belirtebilirim.”*

Öğrenme Stilinin Bilinmesi ile Başarı Arasındaki İlişkiye İlişkin Ebeveyn Görüşleri

Elde edilen bulgular doğrultusunda öğrenme stilinin bilinmesi ile başarı arasındaki ilişkiye ilişkin ebeveyn görüşlerinin tamamı olumlu yöndedir. Bu duruma ilişkin ebeveyn görüşleri doğrudan alıntı yapılarak aşağıda belirtilmiştir:

E1: "Kesinlikle etkiler diye düşünüyorum. Öğrenme stiline uygun gerçekleştirilen eğitim-öğretim süreci hem zamandan tasarruf sağlayacak hem de öğrenmenin kalitesini arttırarak başarıyı beraberinde getirecektir."

E2: "Bence etkiler. Çocuğum hangi öğrenme stilinde daha çabuk öğreniyorsa süreç ona göre planlanmalı, etkinlikler ona göre yapılandırılmalıdır. Bu durum süreci daha da kolaylaştıracak ve hızlandıracaktır. Paralelinde başarı ile doğrudan ilişki kurulacaktır."

E3: "Başarısını etkileyeceğini düşünüyorum. Öğrenmede başarı her ne kadar çocuğuma bağlı olsa da ben ve öğretmenleri çocuğumun öğrenme stilini dikkate alarak süreci yapılandırmamız gerekmektedir. Bu yapılandırma sonucunda ise otomatikman başarı da gelecektir."

E4: "Öğrenme stilini bildiğimiz takdirde öğrenme sürecini ona göre planlarız. Planladığımız süreç veya yöntem işe yaramaz ise tekrardan çocuğumuzun özelliklerini dikkate alarak farklı yollar uygularız. Çocuğumuza uygun öğrenme stilinin uygulandığı bir süreçte çocuğumuzun öğrenme düzeyi daha yüksek olur. Çocuğumuzun başarısı da olumlu yönde etkilenir."

Öğrenme Stillerinin Dikkate Alınması ile Dikkat ve Motivasyonlarının Artmasına İlişkin Üstün Yetenekli Öğrencilerin Görüşleri

Üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerinin dikkate alınması ile dikkat ve motivasyonlarının artmasına ilişkin görüşleri incelendiğinde öğrencilerin tamamı olumlu yönde görüşe sahip olduğu tespit edilmiştir. Öğrenciler, öğrenme stillerinin dikkate alınması sonucu dikkat ve motivasyonlarının artacağını belirtmiştir. Öğrencilerin görüşlerinden bazıları:

Ö1: "Evet, öğrenme stillerinin dikkate alınması sonucu dikkatim ve motivasyonum artacaktır. Derslere yönelik öğretilenleri daha çabuk öğrenebileceğim, öğrenme stilime yönelik içerik sunulduğunda sıkılmayacağım. Eğer öğrenme stilim dikkate alınmaz ise dikkatim dağılacak ve performansım düşecektir."

Ö3: "Arttırır. Ders çalışma, proje yapma gibi çeşitli etkinlikleri gerçekleştirmemde öğrenme stilimin dikkate alındığını bilmek iştahımı arttıracak, dikkat ve motivasyonumu olumlu yönde etkileyecektir."

Öğrenme Stillerinin Dikkate Alınması ile Sosyal İletişim ve Etkileşim Becerilerine İlişkin Üstün Yetenekli Öğrencilerin Görüşleri

Üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerinin dikkate alınması ile sosyal iletişim ve etkileşim becerilerine ilişkin görüşleri incelendiğinde öğrencilerin tamamı olumlu yönde görüşe sahip olduğu tespit edilmiştir. Öğrenciler, öğrenme stillerinin dikkate alınması sonucu sosyal iletişim ve etkileşim becerilerinde kendilerini daha rahat hissettiklerini belirtmiştir. Öğrencilerin görüşlerinden bazıları:

Ö2: "Çok etkiler. Öğrenme stilinin dikkate alınması sonucu sosyal iletişim ve etkileşim becerilerimiz artacaktır. Yalnız olmadığımı hissederek benimle ortak özelliklere sahip diğer arkadaşlarımla tanışıp ortak konularda daha rahat iletişim kurabiliriz."

Ö4: "Olumlu yönde etkilemektedir. Örneğin öğrenme stilimin aynı olduğu kişilerle daha rahat çalışabiliriz, arkadaş olabiliriz. Etkileşimimiz iyi olur. Rahat iletişim kurabiliriz."

Öğrenme Stillerine Dayalı Olarak İşlenen Derslere İlişkin Üstün Yetenekli Öğrencilerin Görüşleri

Öğrenme stillerine dayalı olarak işlenen derslere ilişkin üstün yetenekli öğrencilerin görüşleri incelendiğinde öğrenciler olumlu ve istekli bir yaklaşım içerisinde bulduklarını belirtmiştir.

Ö1: "Duygu ve düşüncelerimi rahatça ifade edebildiğim için derse yönelik daha istekli oluyorum. Ayrıca öğrenme stilimin dikkate alınarak işlenen ders sürecinde yeteneklerimin de olumlu yönde gelişeceğini düşünüyorum. Bundan dolayı da bu derse seveerek girerim."

Ö2: “Öğrenme stiline dikkate alınarak işlenen ders beni olumlu yönde etkiler. Ancak öğrenme stiline dikkate alınmadığı sadece okuma-yazma veya düz anlatımın yapıldığı bir derste yaratıcılığımı veya yeteneğimi nasıl geliştirebilirim? Derslerde öğrenme stiline dikkate alınması zorlandığım konuların çözümü kolaylaştıracak ve beni istekli hale getirerek derse katılım konusunda teşvik edecektir.”

Ö3: “Öğrenme stillerinin dikkate alındığı bir ders, eğlenceli bir ortam sunacak. Ben ve arkadaşlarım düşüncelerimizi özgürce söyleyebileceğiz ve hayal gücümüzü kullanabileceğiz. Farklı, kendimize özgü etkinlikler aracılığı ile derste daha üst düzey performans sergileyebileceğiz. Derste, öğrenme stiline dikkate alınması gerçekten bizlere olumlu katkılar sunacaktır.”

Ö4: “Olumlu yönde etkileyecektir. Öğrenme stillerinin dikkate alınması ile işlenen derste yetersiz hissedilen noktalarda etkinliklerin zenginleştirilmesi ve farklı etkinliklerin ele alınması bizi tekrardan güdüleyecektir. Yani benim özelliklerim doğrultusunda dersin veya sürecin işlenmesi beni öğrenmeye daha açık hale getirecektir.”

SONUÇLAR ve TARTIŞMA

Araştırmanın bulguları doğrultusunda hem üstün yetenekli öğrencilerin hem de ebeveynlerin öğrenme stiline yönelik bilgisinin olduğu görülmüştür. Araştırmanın bu sonucu öğrenme stiline yönelik öğrencilerin ve ebeveynlerin farkında olması olumlu bir durum olarak ifade edilebilir.

Ebeveynlerin görüşleri doğrultusunda ulaşılan sonuçlar arasında ebeveynler çocuklarının öğrenme stillerini işitsel, yaparak-yaşayarak ve görsel-işitsel öğrenen olarak tanımladıkları görülmektedir. Ebeveynlerin belirtmiş olduğu bu öğrenme stili sınıflamaları, Reinert'in (1976) Öğrenme Stili Modelinde yer alan görerek, işiterek, sözel sembollerle ve hareket temelli öğrenen şeklindeki sınıflaması ile benzerlik göstermektedir. Görsel öğrenme stiline sahip olan öğrenci genelde görme duyusunu kullanır. Bu öğrenciler ayrıntıları, renkleri, insanların yüzlerini, yönergeleri iyi hatırlar. Ayrıca görsel materyallerden (grafik, şekil vb.) faydalanarak zihinlerinde canlandırma yapar (Akt. Boydak, 2006). İşitsel öğrenme stiline sahip öğrenciler öğrenme sürecinde daha çok işitme duyusunu kullanır. Bu öğrencilerin özellikleri olarak çok iyi dinlemek, grup tartışması yapmak, akıcı ve düzgün konuşmak, hafif sesli ortamda çalışmayı tercih etmek, problemi çözümünde başkaları veya kendi kendine konuşmayı sevmek, çalışmalarında sözcük kartlarını tercih etmek belirtilmektedir (Güven, 2004). Hareket temelli öğrenenler olarak nitelendirilen öğrenciler ise genelde dokuma duyusunu işe koşarlar. Bu öğrencilerin özellikler aletleri parçalayıp yeniden bir araya getirebilme, sporda iyi olma, yaparak-yaşayarak öğrenme, kendi hızında ilerlemedir (Boydak, 2006).

Ebeveynler tarafından çocuklarının öğretim sürecini planlarken öğretim stillerini dikkate aldıkları ve öğrenme stiline bilmenin çocuklarının başarısını olumlu yönde etkileyeceği belirtilmiştir. Ebeveynlerin üstün yeteneğe sahip çocuklarını daha iyi tanıması ve anlaması için üstün yetenekli çocukların özellikleri, farklılıkları ve nasıl davranılacağı konusunda yapılacak bilgilendirme ve destekler önem arz etmektedir (Kurtulmuş, 2010). Sürücü, Kondaş ve Bacanlı (2015) tarafından gerçekleştirilen araştırmada üstün yetenekli çocuğun zaman ve gelecek algısına yönelik ebeveynler başta olmak üzere diğer ilgili kişilerin (öğretmen, yönetici gibi) çocuğun özellikleri doğrultusunda sunacakları eğitim ve alacakları kararların etkili olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Üstün yetenekli öğrencilerin görüşleri doğrultusunda öğrenme stillerinin dikkate alınması sonucu dikkat ve motivasyonlarının arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde Talas, Talas ve Sönmez (2013) üstün yetenekli öğrencilerin ders sırasında sıkılmamaları ve motivasyonlarının artırılması için öğrencinin özellikleri doğrultusunda motivasyon ve performanslarının en üst düzeye çıkaracak şekilde eğitim öğretim faaliyetlerinin planlanması gerekliliğini belirtmektedir. Üstün yetenekli öğrencilerin ilgileri, özellikleri ve gereksinimleri öğrenme ortamında dikkate

alınmadığında ve yeterli müdahale olmadığında öğrencinin motivasyonunda, dikkatinde ve başarısında beklenmedik düşüşlerin yaşanacağı sorunlar ile karşılaşılacaktır (Çakır, 2015).

Sosyal iletişim ve etkileşim becerilerinde kendilerini daha rahat hissettikleri sonucuna varılmıştır. Üstün yetenekli öğrenciler ve kendileri gibi olan arkadaşları arasındaki iletişim olumluysen diğer akranlarından ilgi ve gereksinim olarak farklı olmasından dolayı sorunlar yaşadıkları ve yalnız kalmayı tercih ettikleri belirtilmektedir (Talas, Talas ve Sönmez, 2013).

Üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerine dayalı olarak işlenen derslerde konuları öğrenirken olumlu ve istekli bir yaklaşım içerisinde buldukları tespit edilmiştir. Öğrencilerin farklı öğrenme tercihlerinden dolayı öğrenme-öğretme sürecinde kullanılan yöntem ve tekniklerin tüm öğrencilerde aynı etkiyi oluşturmayacağı için öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin öğrenme tercihlerinin dikkate alınması önemlidir (Gencel-Evin, 2006). Öğrencilerin farklı öğrenme tercihlerinin var olduğu ve öğrenme öğretme sürecinde kullanılan yöntem ve tekniklerin her öğrenci için aynı etkiyi oluşturmayacağı göz önünde bulundurulmalıdır. Üstün yetenekli öğrencilerin normal eğitim sisteminde özelliklerine ve gereksinimlerine göre uyarlamalar yapılmadığında öğrencinin zihinsel becerilerinin yanı sıra tutum ve davranışlarında, yaratıcılıklarında, düşünme becerilerinde olumsuz bir etkilenme söz konusu olacaktır. Bundan dolayı üstün yetenekli öğrencinin öğrenme stili ve öğrenme hızı doğrultusunda dersler tasarlanmalıdır (Çakır, 2015).

Genel olarak araştırmanın sonuçlarında hem üstün yetenekli öğrencilerin hem de ebeveynlerin belirttiği hususların dikkate alınması durumunda öğretim sürecinin planlanması ile öğrencilerin mevcut akademik başarılarının daha fazla geliştirilebileceği öngörülmektedir. Ayrıca üstün yetenekli öğrencilerin ebeveynleri, öğretmenleri ve çevresindeki diğer kişilerin üstün yetenekli öğrencilerin sosyalleşme ve başarı sürecinde bilinçli olarak desteklemesinin olumlu katkılar sağlayacağı söz konusudur. Bu araştırmanın sonuçları doğrultusunda aşağıdaki öneriler belirtilebilir:

- ✓ Üstün yetenekli öğrencilere, ebeveynlerine ve öğretmenlerine üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stilleri ve özellikleri tanıtılabilir.
- ✓ Üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stilleri ve özellikleri göz önünde bulundurularak eğitim-öğretim sürecindeki gereksinimleri için çalışmalar arttırılabilir.
- ✓ Üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerinin dikkate alınması sonucu başarılarının artabileceği, sosyal becerilerinin gelişebileceği konusunda ebeveynlere ve öğretmenlere yönelik farkındalık çalışmaları geliştirilebilir.
- ✓ Araştırmanın amacı kapsamında üstün yetenekli öğrencileri öğretim sürecinde yer alan tüm paydaşların ve ilgili kişilerin görüşlerini almaya yönelik detaylı ve derinlemesine çalışmalar yapılabilir.
- ✓ Araştırma farklı bölgelerde yer alan çalışma grubunda tekrarlandığında aynı sonuçlara ulaşıp ulaşılmadığı tekrarlanabilir.
- ✓ Araştırma farklı yöntem, çalışma grubu ve veri toplama araçları ile nicel veya karma modelde çalışılabilir.

KAYNAKÇA

- Alevli, O. (2019). *Özel yetenekli öğrencilere Bilim ve Sanat Merkezlerinde uygulanan Türkçe eğitimi: Bir durum çalışması* (Doktora Tezi). Sakarya: Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Altun, F., & Yazıcı, H. (2010). Learning styles of the gifted students in Turkey. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 9, 198-202.
- Arseven, A. (2016). Üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Electronic Turkish Studies*, 11(3), 151-168.
- Arseven, A., & Yeşiltaş, E. (2016). Üstün yetenekli öğrencilerin ve üstün yetenekli olmayan akranlarının öğrenme stillerinin karşılaştırılması. *Turkish Studies*, 11(2), 67-84.

- Ayvacı, H. Ş., & Bebek, G. (2019). Türkiye’de üstün zekâlılar ve özel yetenekliler konusunda yürütülmüş tezlerin tematik incelenmesine yönelik bir çalışma. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 45(45), 267-292.
- Balci, A. (2010). *Sosyal bilimlerde araştırma: Yöntem, teknik ve ilkeler*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Bildiren, A. (2013). Examining of learning styles of gifted students. *Journal of Gifted Education Research*, 1(1), 10-21.
- Boydak, H. A. (2006). *Öğrenme stilleri*. İstanbul: Beyaz Yayıncılık.
- Büyüköztürk, S., Kılıç Çakmak E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Çakır, L. (2015). *Üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde mentorluk ve bir model önerisi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Dilekli, Y., & Tezci, E. (2019). Üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme strateji tercihleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(1), 184-193.
- Ekici, G. (2003). *Öğrenme stiline dayalı öğretim ve biyoloji dersi öğretimine yönelik ders planı örnekleri*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Gencel-Evin, İ. (2006). *Öğrenme stilleri, deneysel öğrenme kuramına dayalı eğitim, tutum ve sosyal bilgiler program hedeflerine erişimi düzeyi* (Doktora Tezi). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Güven, M. (2004). *Öğrenme stilleri ile öğrenme stratejileri arasındaki ilişki* (Doktora Tezi). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kahyaoğlu, M., & Pesen, A. (2013). Üstün yetenekli öğrencilerin fen ve teknolojiye yönelik tutumları, öğrenme ve motivasyon stilleri arasındaki ilişki. *Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi*, 3(1), 38-49.
- Kontaş, H. (2010). Üstün yetenekli ilköğretim öğrencilerinin öğrenme stratejileri. *İlköğretim Online*, 9(3), 1148-1158.
- Kurtuluş, Z. (2010). *Bilim ve sanat merkezine devam eden üstün yetenekli çocukların ailelerine verilen bilgisayar temelli eğitimin aile bireylerinin aile ilişkilerini algılamalarına ve çocukların mükemmeliyetçilik düzeylerine etkisinin incelenmesi* (Doktora Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kürüm, D. (2008). Öğrenme stilleri. Kıymet S. (Ed.), *Öğretim ilke ve yöntemleri içinde*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded Sourcebook*. (2th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Millî Eğitim Bakanlığı, (2019). *Bilim ve Sanat Merkezleri Öğrenci Tanılama ve Yerleştirme Kılavuzu*. https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2019_11/15173608_TanYlama_KYlavuzu_YeYitek_Ekli_2.pdf adresinden 01.11.2021 tarihinde erişim sağlanmıştır.
- Sürücü, M., Kontaş, H., & Bacanlı, F. (2015). Üstün yetenekli ilköğretim öğrencilerinin kariyer gelişimleri. *Electronic Turkish Studies*, 10(15), 801-820.
- Talas, S., Talas, Y., & Sönmez, A. (2013). Bilim sanat merkezlerine devam eden üstün yetenekli öğrencilerin okullarında yaşadıkları problemler. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(1), 42-50.
- Topçu, S. (2015). Üstün zekâlı öğrencilerin değer kavramına yönelik algıları: Elâzığ Bilim ve Sanat Merkezi örneği. *Electronic Turkish Studies*, 10(11), 1449-1470.
- Türnüklü, A. (2000). Eğitim bilim araştırmalarında etkin olarak kullanılabilir nitel bir araştırma tekniği: Görüşme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 24(24), 543-559.
- Tüysüz, C. (2013). Üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerinin belirlenmesine yönelik bir durum çalışması: Kahramanmaraş il örneği. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(7), 19-28.
- Usta, İ. (2008). *Öğrenme stillerine göre düzenlenen beyin temelli öğrenme uygulaması* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Veznedaroğlu, R. L., & Özgür, A. O. (2005). Öğrenme stilleri: tanımlamalar, modeller ve işlevleri. *İlköğretim Online*, 4(2), 1-16.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.